

TOMÁS BAIRÉAD PAPERS

GP2/131

Galway County Council Archives

mba nua é go mbreac leigil a tuairi mheas
ádhinte c.i.s. "Cé go amas i, agus éinir
n-a seasain ar an tinnleú" (i) páistíoch an lán.
"O dhéag sé timneoc" (i). Óra (lé. 10) "O or-
caillíodar aonúiseas an ionad a oscatá-
tor." Céap sé gur "máinmhán" annáinse
an sciamhchrú (l. 12) agus "muamh-muan"
bheoibh teatán i nád aige. Árasa (lé. 13)
"chinn" é atáige ar évalann ná "chua-
u-nein" "qualmann". Tá suallíseann sé
"seipe" go sipe (lé. 15), cé ná biomh son
"i le chló sa spicul agus san Oileán".

Cím go h-ául, ana-éigeanas ag an t-áit:
mhuire gutha caola a ropaibh mearcaid i n-áit
easáint ná bín le clós i n-áit c.i.s. Léig-
neadh" (lé. 21) n-ionad "Lasmu" (lé. 22) agus
di aige i gclár bia, ní polán ná náh bpéarún
ois "ta" a nád cé go h-ául, agus éinir ná
cúimhneáil an sciamhchrú ar b é a gá. Ára
(lé. 25) lá "tulamh" aige a fuaimeáil
go leathan "tulamh" aige a fuaimeáil
gur "anuiseas i n-ionad "an chuin."

—Tomás Ó Séaghsa.

An Fealt a Óniseadh.
Is minic línn a foiceáil go h-ául an teabhar
sgéalais a oibhlisigh Tomás Ó Dónaill le
torthaemhainn an clár bun-pháirtáir na holl-
sgéalaíteachtaí na bliana 1930.

Tá guth agam, ámáca, nád gcuapaíodh
léigeanais ar bhé uairí sin gur teabhar sgéalaí

i. Ní li-eoc, minis, aé crannuig breac,
sgéalaí—áitíbar bheoibh léigeanais, cuair-
nína ar bhé, do lóngteann i gca ná do lóng-
teann ar bhé eile.

Tá conair an sgéalaíteach se an mbáinéatais.
Tá sé i moimhí gusal a éirí le céile ar bhealá-

gú mbáinéatais ag dhuine an tionscail a élinseáil.

Agus is minic bhealád aige le críoche a bur ait a
viféigíodh áitíbar brionglóthó agus mian dínpá-
an teabhar. Léig leath cura i gcais, an chrioc

atá le "Teac Ósra na bpcelens" (l. a 50).

Tá éagsaithláit breac inniu na sgéalaísa
teabhar neod. Curr ón náimh is peasta,
hpéiríona, na sgéalaí SEARA—curi i gcais
"Se" agus "fáilteoiríans" nó "Rún na mná
Uinntí." Sgéal agmanachaitheil ó "An Chroca-
thóin" náh blacáil." Is ionrás gusal a h-inni-
ngéasí pasa'n Siomad ó éin ainsino, agus
nec gusal eile pasa—agus roga roga, sgéal—
"Siomad Gleann na Siúl". Agus éinle
sgéal acu, Éireagóil bheoibh nádúireach
mearcaid ar bhé agus an sgéalaíteach. —P. C. Mac f.
"An Fealt a Óniseadh." Tomás Ó Dónaill.
Baile Átha Cliath (O.D.F.R.) (1938). Leab-
har.

G.P. (13)

An ná clóbhálaí ag O Siomáin, teac na
Clódóireacá, Saillim, ar son na bpoill-
stícteáin, pheas Connacht, Saillim.

Ar aghaidh, feabhrá, 1939.

a ac an ceart, gan...
...an an Ríogáltais deis fuaingis-
cacta ar an Ráthú Úr na gCláiseactai
Raedealaclá—ná gcuir misleabána, tá
Seoir cénlóto agus mar sin de. I
Seansai misleabána agus leadáin, dín-
tac, lémheas agus lémheas cheasta
—molad agus címead agus comhionn
—an cineál fuaingisgacta is pearr
agus is taithneamhais leis an luach
éisteacta. An píosa sin i luardeabán
an Lao, ní déad a píos agus uairí ar
léig an bollsagair píon an t-istíseabán
a úi i gceist aige ar con an bict.

Eisíleán, náisiúnán rnl.

An mir a bí ag Máire III Cinnéire
an daóth Eanair—dreasctá na sgríobhón
ós ón mbásctas—cáitig sé go marat
linn. Ói en cainne go taithneamhais
aici—iomarca “gáitísi guta” aici
sgatcte—i ndó-thíreolaí i dtosach agus
os an deire—áé, traí is triú, cainnt
ndáonta taithneamhais.

Bí an dreacta féin go summeamhail

bollsagairteacht.

O's a' cainne paoi bollsagairteacht cainne-
te é, is piú u' cinnealais standar a
béalán ar shaorán bollsagairí na stais-
íón frannacaí. Ni bhonn siad com-
taithneamhais coilíní le bollsagairí na
héadaithe. Ác muna mbíonn péim,
bhonn a gceirte ar feadas aici. Bli-
omar ag éisteachte leis an nuairdeacht as
párait an éata lá óen bliadain. O
taobh an ábhair, thuidhriú paoi deara
a feadas is Ói an t-eagar air. O
taobh na bollsagairteachta ód, an éata
rúd a thuidhriú paoi deara, bpróir,
nár cuiread am ar bít amuigh. Táimis
na míreanna an-sgúbta i níosair a
chéile, ac, ma táimis péim, in náid
baoghl ar bít go mbéan measaod ná
mí-tuisgeann ann. Ba éant go mbéan
bollsagairteacht na frannacaí summeamh-
ail óimre. Tá na tréitíne, ná na
deactactai, céadra a' baint leis an
Ufrancis agus leis an nSaoilge—all
tsráonaisil agus an cumasg. Bí boll-